

trare p angustam portam **Glō.** p labores ⁊ ieiunia ⁊ huiusmodi.
Actu. xiiij. Per multas tribulacōes oportz puenire ad regnū celo-
rum ⁊ iō qz voluptuosi nolunt carnis angustias sustinere regnū ce-
lorum non poterunt intrare. Ad hospiciū enī bonū non puenit qui
vie incōmoda p quā venitur ad ipsū sustinere recusat. **p. Coz. xv.**
Caro ⁊ sanguis regnū dei nō possidebūt. Quia ergo btā virgo im-
pedimenta ista pfectissime vitauit merito regnū celez intrauit vbi
gloriā a suo filio sibi ppatā inuenit. Ad quā nos poucatq̄ viuere et
regnat. Amen.

In assumptōe btē virgi. Sermo.

Sicut cedrus exaltata sum in libano ⁊ sicut cypressus i mō-
te syon. Verba hec scripta sunt **Ecclī. xxiij.** lecta in hodi-
erna epistola. poterat autē hec verba dicere maria virgo be-
atissima hodierna die cum essz in celum exaltata. In quibz dupli-
cē sui exaltacōem exprimit quātum ad duplicē statū eius. Primo
exaltacōem sui exprimit quātum ad statū vite pntis cum dicit. qua-
si cedrus exaltata sum in libano. Liban⁹ candor interpretatur ⁊ fig-
nificat vitā beate virginis cādidissimā. q. d. sicut cedr⁹ arbor est no-
bilior ceteris arboribz. ita ego exaltata sum quasi cedr⁹ quātū ad
vitā meā que fuit candidior ⁊ nobilior in terra ceteris homibz. Se-
cundo exaltacōem sui exprimit quātum ad statū vite celestis cū sub-
dit. Et sicut cypressus in mōte syon. Mons qui altus est celi altitudi-
nem significat. Syonqz interpretatur speculacō ⁊ significat celi glo-
riā in qua speculabimur deū facie ad faciē q. d. sicut cipressus sua no-
bilitate ceteras pcellit arbores. ita ego exaltata sum quasi cipressus
in monte syon. i. in celesti gloria sup omnes sanctos. dicit ergo q̄si
cedrus exaltata suz. æ. p̄missa exaltacōe p̄ma qua fuit exaltata
virgo beatissima quātum ad statū vite presentis dicam⁹ de sua ex-
altacōe qua hodie fuit exaltata quātum ad statum vite celestis. S
hac exaltacōe tria occurrūt nōbilia scz p̄sena. locus. ⁊ causa. B est
a quo ⁊ vbi ⁊ quare fuit exaltata. Notādū ergo p̄mo quis eam
hodierna die exaltauerit. certe ipse summ⁹ ⁊ omnipotēs de⁹ ⁊ hoc
bene fuit pfiguratum **Josue. iij.** vbi dñs dixit ad iosue. Hodie inq̄t
incipiam te exaltare corā filiis isrl. per Josue qui interpretatur salus
significari pōt maria que nobis genuit iesum. a. saluatōrē. Ipsa enī
hodierna die exaltata fuit a dño corā omni israel. i. corā omnibus

angelis qui semper vident faciē patris. **Matth. xviij.** **I**srahel enī vt
dens deum interpretat. **C**erte si summus prelatus ecclesie scz dñs
papa me ad suam vocarz curiam magna mihi eēt exaltatio. **q̃tū**
ergo hodie fuit exaltata beata virgo maria quā nō papa mortal
s un mortalis scz rex regū 7 dñs dominantū ad celestē vocauit cu
riam secū eternaliter regnaturā. 7 nunquid per nūcios suos ipaz
vocauit **ab**sit hoc imo psonaliter ad eam descendere debuit. **S**i
enī ppter **Johānem** euangelistā descendit. cum eum sicut in legē
da eius legitur. vocauit ad conuiuiū vt cum fratribus suis epula
retur. **q̃to** magis ppter matrē suam **vginem** gloriosam que bea
to **Johāne** multo fuit nobilior psonaliter descendere debuit. **S**i
ergo ad eam psonaliter descendit per quē modū ipaz de mūdo
in celū transulit. **nūquid** per currum igneū sicut **Abeliā .iij. R. ij.**
Per nubem vel per angelū vel per aliquē sanctorū **ab**sit hoc. imo
ipse eam psonaliter transerre debuit que ipm in suo vtero 7 bra
chijs 7 gremio sepius caritative portauit. **S**i enī vilissimū crucis
patibulū pro nobis peccatoribus portare voluit. **q̃to** magis ma
trem suā virginē castissimā que nunquā peccauerat portare debu
it de hoc mundo ad gloriā. **hec** est illa quā **Salomon** prefigura
bat in **Can. dicens Cant. vij.** **Q**ue est ista que ascendit de deserto
scz hui⁹ mundi delictis affluens innixa super dilectū suū. s. **christū**
qui eam psonaliter vt pie credit portauit. **hec** est regina **Saba** q̃
hodie cum magno comitatu. s. angeloz secum portās diuersa aro
mata. i. diuersas vtutes venit de terra longinqua. i. de mundo **Je**
rusalem. i. ad celestē patriā vt videret regē **Salomonē**. i. regez pa
cis eterne. **Salomon** enī interpretat pacificus. **hec** est illa arca te
stamenti. s. virgo **Maria** in qua fuit manna panis celestis. i. **xpus**
qui de seipso dicit **Jo. vi.** **E**go sum panis viuus. **de** hac arca dici
tur. **.ij. R. vi.** **q̃** **Dauid**. i. **xpus** abijt. s. de celo in terrā descendit vt
adduceret arcam. i. beatā **vginem** de domo obediēdom. i. de mū
do. **O**bedēdoz ei interpretat seruiens terre. adduceret inq̃ in ci
uitatem **dauid**. i. in celestem patriā cum gaudio 7 erant cuz **Da**
uid septē chozi. i. vniuersitas angeloz 7 sanctorū. **O** q̃ magnū fuit
hodie gaudiū sanctorū in exaltatione tante virginis. **vnde** cantat
ecclesia. **Assumpta** est maria. **hodie** **Ihs** christus quasi grās
agens deo patri de exaltatione sue matris poterat dicere illd **Eccē**

quingagesimo .i. **E**xaltasti super terrā habitationē meā .i. matrē
meā que mea fuit habitatio super terram. **P**ostquā cognouim⁹
de beate virginis exaltatione quis scilicet eam exaltauit. **C**onsequē
ter notare debemus locum in quo hodie exaltata fuit. **I**ste locus in
quo deus eam exaltauit fuit gloria celestis. **v**nde hodierna die cō
pleta est in virgine maria exaltatio illa de qua diu i **ps.** predixerat
Dauis **pp**heta. **C**ornu inquit eius scz virginis exaltabit in gloria
Quid per cornu Marie nisi regnū ⁊ dominatio eius intelligit. **i**pā
enī hodie in tñ exaltata est q̄ facta est regina ⁊ domina celestis
regni. **E**t quomodo eam hodie deus in hac glā exaltauit **n**unq̄
angelis tñ. aut omnib⁹ sanctis eam in gloria coequauit. **a**bfit h
imo ipā sine dubio super omnes sanctos exaltauit. **v**nde potēat
ei **D**auis sanctus **pp**heta dicere io **ps.** **E**xaltare super omnes co
los .i. super omnes sanctos in quibus deus habitat tanq̄ in celis
Nec miruz. **i**pā enī vitā quozūlibet sanctorū in se habuit vitā an
gelorum in se habuit que pueruz ihesus frequenter vidit quē verū
deum esse cognouit ⁊ hec est vita angeloz scz videre deū in celis
Item vitam patriarchaz ⁊ **pp**hetarum qui christū venturū de
siderabant in se habuit quia christū dei filium suscipere desidera
bat dicens angelo **Luce .i.** fiat mihi s̄m verbū tuum. **I**tem vitā
apostolorū quozū fuit docere homines in se habuit qz multiplicez
per suarum virtutū exempla nobis doctrinā reliquit. **I**tem vitā
sanctorū martirum quozū est pati tribulationes in se habuit quia
valde passa fuit quando eius animā doloris gladius pertransiuit
Item vitā sanctorū cōfessorū quozū fuit munduz fugere ⁊ solitu
dinem querere in se habuit qz sola ab angelo ad ipā quasi ad so
lam ingrediente inuenta fuit **I**tem vitam virginū ⁊ viduarū
quarū est castitatem seruare in se habuit quia virgo castissima fuit
h vnam prerogatiuā habuit in qua nūq̄ aliquis sanctorū ei equa
lis fuit nec vnquā erit. **f**uit enī virgo castissima ⁊ mater fecundissi
ma ⁊ qz q̄tum ad hāc prerogatiuā omnibus sanctis excelsior fuit
merito sup omnes choros sanctorū exaltari debuit. **v**nde de ea cā
tat ecclesia. **E**xaltata est sancta dei genitrix super choros **rē.** **C**erte
magna mihi esset exaltatio si dñs ep̄us me ad suā vocans curiaz
sedere faceret cum suis militibus. **M**ator si sedere faceret cum
summis principibus. **M**axima si supra eos me exaltaret ⁊ iuxta
latus

latus suū sedere me faceret. **Taliter** hodie summ⁹ episcopus scilicet ihesus xpus circa mariā matrē suā fecit quāz super choros sanctorū exaltauit ⁊ in summo throno sedem eius iuxta suā sedem collocauit. **A** hoc bene prefiguratū fuit **ij. Re. ij.** ubi dicitur qd bersabee venit ad filiū suū Salomonē ⁊ surrexit rex in occursum eius ⁊ adorauit eam ⁊ sedit sup thronū suū post⁹ qd est thronus matri regis que sedebat ad dextrā eius. **Et sequitur post.** Dixit ei rex. **pete mater mi** neq; enī fas est vt auertaz faciē tuā. **Cōmittam⁹** ergo & gini gloriose vt que hodie ascendit in celum pro nostra salute suū petat filiū. **ipā** enī petentem libenter exaudit. **ipā** enī est **isabell** cui rex **Assuerus**. i. christus dixit **Quid vis isabell** regina que est petitio tua **etiam** si dimidiā partē regni mei petteris dabit tibi. **imo** nō dimidiū h̄ totū dabit si ipm p nobis petierit **Isus**. **Larga** dei pietas veniam non dimidiabit. **Aut** nihil aut totum te lacrimāte dabit. **Postq;** locū cognouimus in quo exaltata fuit virgo beatissima. **Consequēter** nectare debem⁹ causam quare fuit exaltata. **causa** sue exaltationis precipua fuit humilitas. **Solet** enī deus humiles exaltare **Luce xiiij.** **Omnis** qui se humiliat. s. hic in pnti vita. exaltabitur. s. in celesti patria. **Qui** ergo hic multū humiliat illic exaltatur multū. **qui** plus hic plus illic. **qui** maxime hic humiliatur maxime illic exaltabitur. **Et** hec est causa quare virgo beatissima in celesti gloria post christum super omnes hodie est exaltata que in mundo posita post christum infra omnes fuerat humiliata. **Si** mus ergo ⁊ nos humiles corde. peccata humiliter cognoscendo. ⁊ de eis dolendo. **ps.** **Cōtritu** ⁊ humiliatū deus non despiciet. **Item** ore peccata nostra humiliter confitendo non excusando h̄ potius accusando **Gregori⁹.** **Hec** sunt vera humilitatis testimonia **et.** **Item** opere vt qui per superbie opera deum offendimus ei per humilitatis opera satisfaciam⁹ **Ephe. iij.** **Obsecro** vos ego vinctus in domino vt digne ambuletis scilicet per bona opera **⁊ sequitur.** **Cum** omni mansuetudine ⁊ humilitate vt scilz omnibus operibus vestris coniuncta sit humilitas. **Augustin⁹.** **Per** gite viam pede humilitatis **ipā** exaltat humiliter sequentes quem descendere n̄ piguit ad iacentes. **hanc** triplicē humilitatem habuit virgo **Maria** humilitatem cordis habuit. quia cum angel⁹ ad eam ingressus esset ei⁹ qd mater dei futura esset nunciauit nō de

hoc superbiuit & humilis corde permansit & ppter hoc dei fili hu-
miliari volens merito in eam humilitatem eius respiciens descen-
dit vnde ipsa dixit **Luce. i.** Resperxit humilitatē ancille sue. **re.** O q̄t
hodie sunt puelle que si tale eis veniret nuncium. cordis humilia-
tem perderent & superbirent & alias puellas despicerent. **I**tem
humilitatem oris habuit cū angelo bonum sibi nuncium referenti
humiliter respondit **Luce. i.** Ecce ancilla domini fiat mihi. **re.** Non
dixit ecce mater domini. nō dixit ecce regina mundi. **S**ed dixit. **E**cce
ancilla domini. **re.** cum tamē futura esset & mater domini & regina
celi. **I**tem humilitatē operis habuit cuz post conceptionē filij ad
montana cū festinatione ascendit & Elisabeth cognatā suam salu-
tans humiliter ei seruiuit. **E**cce quāta operis humilitas q̄ dñā ser-
uiuit ancille. & que fuit mater domini seruiuit ei que fuit mater ser-
ui. & quia tantā in terra super omnes homines humilitatē habuit
merito in gloria hodie super omnes exaltari debuit. vnde quasi de-
um de sua exaltatione collaudans hodie dicere potuit id **Luce. i.**
Deposuit potentes sez lucifery superbū & suos imitatores. de se-
de. i. celestis glorie. & exaltauit humiles scilicet me ancillā & meos
imitatores. **R**ogemus. **re.**

Sermo in Natiuitate beate v̄ginis.

Arcē Beseleel arcā de lignis sethim habentē semicubitos
duos in longitudine & cubitū ac semissem in latitudine / al-
titudo quoq; eius vnus cubiti fuit ac dimidiū. **vestiuit q̄ eam au-
ro purissimo intus ac foris. exodi. xxxvij.** Solent diuites & nobiles
habere firmū scriniū ac pulcrum in quo thesauros reponunt vel
clenodia preciosa. **S**im modū istū deus pater scriniū nobilissimum
ac firmū qđ nunq̄ ab homine aperiri potuit fabricauit in quo re-
poneret thesaurū preciosū scilicet filiū dominū nostrū ihesū in
quo sunt thesauri absconditi scilicet scientie & sapientie. **Ad Colo.**
scdo. **H**oc autē scriniū vel repositoriū fuit v̄rgo gloriosa & hoc est
qđ dicit in verbo pposito fecit Beseleel. **re.** **F**abrica enī arce indi-
cat natiuitatem virginis Marie ex quatuor. **P**rimo ex fine vel
ex causa cum dicitur **Arcē.** **S**ecdo ex materia cū dicit de lignis
sethim